

MEHANIZAM ZA PRITUŽBE

SG/E/2026/05

**KORIDOR VC
MEDAKOVO – POPRIKUŠE
(BOSNA I HERCEGOVINA)**

IZVJEŠTAJ O POČETNOJ PROCJENI

30 JUNI 2026.



SG/E/2026/05

KORIDOR Vc MEDAKOVO–POPRIKUŠE **(BOSNA I HERCEGOVINA)**

Izvještaj o početnoj procjeni

Povjerljiva pritužba: Ne

Eksterna distribucija

Podnosilac pritužbe
Nosilac projekta

Interna distribucija

Generalni inspektor
Nadležne službe Evropske investicijske banke (EIB)

Izjave o odricanju od odgovornosti

Ovaj je izvještaj se zasniva na informacijama koje su bile dostupne Mehanizmu za pritužbe Grupacije EIB zaključno sa 28. majem 2026. godine.

U slučaju neslaganja između verzija na različitim jezicima, mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

Mehanizam za pritužbe Grupacije EIB

Mehanizam za pritužbe Grupacije EIB (u daljem tekstu: Mehanizam za pritužbe) je sredstvo koje omogućava rješavanje sporova u slučaju da neki pojedinac smatra da je Evropska investiciona banka (EIB) učinila nešto pogrešno, tj. ako smatra da je Grupacija EIB nepravilno postupila. Mehanizam za pritužbe ne predstavlja mehanizam pravne prinude i njime se ne supstituira presuda nadležnih pravosudnih organa.

Pod nepravilnim postupanjem podrazumijevaju se loši ili neuspješni postupci. To se dešava kada EIB ne postupi u skladu sa pravilom ili načelom koje je za nju obavezujuće, uključujući njene vlastite politike, standarde i procedure. Koncept nepravilnog postupanja obuhvata slučajeve kada EIB ne poštuje ljudska prava, važeće pravne norme ili načela dobre uprave. Nepravilno postupanje se može odnositi na odluke, radnje ili propuste Grupacije EIB, što može podrazumijevati uticaj koji projekat i poslovanje EIB ima na životnu sredinu ili društvo.

Jedan od osnovnih ciljeva Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB jeste da osigura pravo na saslušanje i pravo na podnošenje pritužbe. Mandat Mehanizma za pritužbe obuhvata rješavanje problema na koje su ukazali podnosioci pritužbe u saradnji s relevantnim internim i eksternim zainteresiranim stranama. Kada je to moguće, Mehanizam za pritužbe aktivno promovira i podržava napore usmjerene na rješavanje problema na lokalnom nivou (npr. putem mehanizama za rješavanje pritužbi koji su uspostavljeni na nivou projekta) Za više informacija o Mehanizmu za pritužbe Grupacije EIB, posjetite: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

Izvještaj o početnoj procjeni

Početna procjena je načelno usmjerena na ¹:

- pojašnjenje problema na koje su ukazali podnosioci pritužbe i radi boljeg razumijevanja pozicije podnosioca pritužbe, kao i stavova drugih zainteresovanih strana u projektu (npr. nosioca projekta, domaćih organa, itd.), kada okolnosti to opravdavaju;
- procjenu da li bi i kako zainteresovane strane u projektu (npr. podnosilac pritužbe, relevantne službe Grupacije EIB i nosilac projekta) mogli zatražiti rješavanje problema na koje su podnosioci ukazali;
- utvrđivanje da li je neophodno i/ili moguće da Mehanizam za pritužbe obavi dodatne poslove (istraga, preispitivanje usklađenosti ili kolaborativni postupak za rješavanje sporova između strana zasnovan na uzajamnoj saradnji između strana) kako bi se preispitali navodi odnosno riješili problemi na koje su podnosioci pritužbe ukazali.

¹ Kao što je istaknuto u §§ 2.2.1 to 2.2.7 Procedura Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB, dostupno na: [EIB Group Complaints Mechanism Procedures dated November 2018](#) (Procedura Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB iz novembra 2018. Godine).

SADRŽAJ

INFORMATIVNI SAŽETAK	1
1 PROJEKAT.....	1
2 PRITUŽBA.....	1
3 REGULATORNI OKVIR	2
4 POČETNA PROCJENA	2
5 NAREDNI KORACI.....	3

INFORMATIVNI SAŽETAK

Ovaj Izvještaj se odnosi na pritužbu u vezi s projektom Koridor Vc Medakovo–Poprikuše u Bosni i Hercegovini. Pritužbu je podnijela porodica u čijem vlasništvu se nalaze zemljišna parcela i stambeni objekat u blizini lokacije namijenjene za izgradnju autoceste. Podnosioci pritužbe i nosilac projekta dogovorili su se da pristupe postupku kolaborativnog rješavanja spora, uz posredovanje Mehanizma za pritužbe, u cilju rješavanja problema na koje je podnosilac ukazao u svojoj pritužbi. Shodno tome, Mehanizam za pritužbe predlaže da se pristupi provedbi postupka kolaborativnog rješavanja spora.

1 PROJEKAT

- 1.1 Dana 9. septembra 2020. godine, Upravni odbor Evropske investicijske banke (EIB) odobrio je finansiranje projekta Koridor Vc Medakovo–Poprikuše (u daljnjem tekstu: **“projekat”**) u Bosni i Hercegovini (BiH) u iznosu do 340 miliona eura.² Bosna i Hercegovina je potpisala finansijski ugovor 28. decembra 2020. godine. Projekat realizira državno preduzeće za projektovanje i izgradnju autocesta Javno preduzeće Autoceste FBiH d.o.o. (u daljem tekstu: **JPAC**).
- 1.2 Projekat se sastoji od izgradnje nove dionice autoceste dužine 35 km na Koridoru Vc u sjevernoj Bosni i Hercegovini, koja se proteže od Medakova do Poprikuša preko Ozimice. Ova cesta čini dio Panevropskog autocestovnog koridora Vc, koji povezuje Mađarsku i istočnu Hrvatsku s Bosnom i Hercegovinom i Jadranskim morem.

2 PRITUŽBA

- 2.1 Dana 22. januara 2026. godine, Mehanizam za pritužbe zaprimio je pritužbu porodice u čijem vlasništvu se nalaze zemljišna parcela i stambeni objekat u blizini lokacije namijenjene za izgradnju autoceste (u daljnjem tekstu: **“podnosioci pritužbe”**). Pritužba se odnosi na negativne društvene uticaje projekta.
- 2.2 Podnosioci pritužbe obrazlažu kako su 2020. godine primili obavijest o tome da će dio njihovog zemljišta (ali ne i kuća) biti eksproprisan u svrhu izgradnje autoceste. S obzirom na to da će se planirana autocesta nalaziti u blizini njihove kuće, podnosioci su zatražili potpunu eksproprijaciju i zemljišta i kuće. Iako je taj zahtjev općina odobrila, JPAC je općinsku odluku osporio pred sudom, koji je odluku na kraju potvrdio.
- 2.3 Tokom postupka eksproprijacije, općina je imenovala vještaka radi procjene vrijednosti zemljišta i kuće podnosilaca pritužbe. Prema navodima podnosilaca pritužbe, ni oni ni JPAC nisu uložili prigovor na nalaz vještaka u propisanim rokovima. U avgustu 2025. godine, općina je zakazala sastanak na kojem su podnosioci pritužbe i JPAC trebali potpisati sporazum o naknadi. Podnosioci pritužbe su naveli da su prilikom čekanja na skorbu isplatu naknade uplatili avans u iznosu od 4.000 KM (približno 2.000 EUR) za kupovinu nove kuće. Međutim, na zahtjev JPAC-a, sastanak je odgođen i ponovo zakazan za novembar, uslijed čega su podnosioci pritužbe izgubili uplaćeni avans. Nekoliko dana prije novembarskog sastanka, JPAC je uložio prigovor na nalaz vještaka. Vještak je odbacio navode JPAC-a i ostao pri prvobitnoj procjeni. Na sastanku je JPAC ponudio naknadu nižu od procijenjene vrijednosti koju je utvrdio vještak, ne navodeći razloge za takvo umanjeње. Podnosioci pritužbe odbili su ponuđeni iznos naknade, nakon čega je predmet upućen sudu na postupanje. U trenutku podnošenja pritužbe

² Više informacija o projektu dostupno je na: [CORRIDOR VC MEDAKOVO - POPRIKUSE](#).

Mehanizmu za pritužbe Grupacije EIB (EIB-CM), još uvijek je bio u toku sudski postupak u kojem će sud odlučiti o visini naknade koju JPAC treba da isplati.

- 2.4 Podnosioci pritužbe navode kako im, s obzirom na trenutne uvjete koji vladaju na tržištu nekretnina, naknada koju je JPAC ponudio ne bi omogućila kupovinu uporedive kuće na sličnoj lokaciji, u mirnom naselju u blizini centra grada. Također su izrazili mišljenje da predložena naknada nije u skladu s Okolišnim i socijalnim standardima Grupacije EIB.
- 2.5 Podnosioci pritužbe su iskazali dodatnu zabrinutost da bi građevinski radovi mogli započeti neposredno ispred njihovog doma prije nego što budu u mogućnosti da se izmjestе. Podnosioci žive sa svojom djecom i unucima te žele osigurati da se unuci mogu bezbjedno igrati u dvorištu. Naveli su da ova situacija traje gotovo šest godina, što im uzrokuje značajan stres i osjećaj nepoštovanja.

3 REGULATORNI OKVIR

- 3.1 Rad Mehanizma za pritužbe uređen je Politikom³ i Procedurama⁴ Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB. Za dopuštene pritužbe koje se odnose na okolišne i socijalne uticaje projekata koje finansira EIB, politika i procedure iziskuju da Mehanizam za pritužbe izvrši početnu procjenu pritužbe. Glavni ciljevi početne procjene su razjašnjavanje pitanja i zabrinutosti koje su iznijeli podnosioci pritužbe te utvrđivanje da li je potrebno i/ili moguće daljnje postupanje Mehanizma za pritužbe u cilju razmatranja navoda ili rješavanja pitanja na koja su podnosioci pritužbe ukazali.⁵ Daljnje postupanje može podrazumijevati preispitivanje usklađenosti ili postupak kolaborativnog rješavanja spora. Mehanizam za pritužbe treba identificirati relevantne zainteresirane strane koje bi bile uključene u eventualni postupak kolaborativnog rješavanja spora te treba razumjeti njihove stavove i spremnost na rješavanje ovih pitanja.⁶ Ovaj izvještaj sadržava rezultate početne procjene Mehanizma za pritužbe.
- 3.2 Regulatorni okvir obuhvata politike, procedure i standarde EIB-a koji su relevantni za projekte, a naročito Okolišni i socijalni standard 1 “Procjena i upravljanje okolišnim i socijalnim uticajima i rizicima”, Okolišni i socijalni standard 6 “Nedobrovoljno preseljenje”, te Okolišni i socijalni standard 10 “Uključivanje zainteresiranih strana”⁷, kao i pozitivno domaće zakonodavstvo.

4 POČETNA PROCJENA

- 4.1 Tokom početne procjene, Mehanizam za pritužbe je: (i) održao uvodni sastanak s nadležnim službama EIB-a, dana 2. marta 2026. godine; (ii) pregledao relevantnu dokumentaciju; i (iii) održao odvojene sastanke putem interneta i uživo s predstavnicima JPAC-a, podnosiocima pritužbe i njihovim savjetnikom, kao i zajednički sastanak uživo.
- 4.2 Tokom početne procjene, podnosioci pritužbe su iskazali interes za učešće u postupku kolaborativnog rješavanja spora u saradnji s JPAC-om, uz posredovanje Mehanizma za pritužbe, u cilju razmatranja i rješavanja pitanja navedenih u pritužbi.

³ Dostupno na: [EIB Group Complaints Mechanism Policy](#). Politika Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB

⁴ Dostupno na: [EIB Group Complaints Mechanism Procedures](#). Procedure Mehanizma za pritužbe Grupacije EIB

⁵ Za više informacija o cilju početne procjene, vidjeti stranicu iii.

⁶ Vidjeti § 2.2.5 Procedura.

⁷ [Environmental and Social Standards \(2018\)](#) Okolišni i socijalni standardi (2018) (verzija Okolišnih i socijalnih standarda iz 2018. godine primjenjuje se u ovom slučaju, s obzirom na to da je ugovor o finansiranju potpisan prije stupanja na snagu važeće verzije standarda (2022)).

- 4.3 U razgovorima s Mehanizmom za pritužbe, JPAC je naveo da pitanje naknade smatra predmetom sudskog postupka te da nije prikladno da se o njemu raspravlja izvan tog foruma.⁸ Ipak, izrazili su spremnost za učešće u kolaborativnom postupku rješavanja spora zasnovanom na saradnji s podnosiocima pritužbe, uz posredovanje Mehanizma za pritužbe, u cilju uspostavljanja komunikacijskog kanala te razmatranja statusa građevinskih radova i drugih praktičnih aspekata postupka eksproprijacije.
- 4.4 Podnosioci pritužbe su prihvatili predloženi obim dijaloga.

5 NAREDNI KORACI

- 5.1 Nakon početne procjene, Mehanizam za pritužbe predlaže da se pristupi postupku kolaborativnog rješavanja spora zasnovanog na uzajamnoj saradnji između strana, uzimajući u obzir spremnost podnosilaca pritužbe i JPAC-a da sudjeluju u dijalogu radi rješavanja pokrenutih pitanja. Takav postupak je po svojoj prirodi usmjeren na budućnost i ima za cilj postizanje obostrano prihvaćenih i održivih rješenja. Mehanizam za pritužbe će u koordinaciji sa stranama organizirati pripremu i provođenje ovog procesa.⁹

Mehanizam za pritužbe Grupacije EIB

⁸ U vezi s tim pitanjem, JPAC je naveo da je prije novembarskog sastanka s podnosiocima pritužbe od Općine zatražio da obezbijedi dodatni nalaz i procjenu vještaka kako bi se pokušalo postići sporazumno rješenje. Međutim, nadležni upravni organ nije prihvatio taj zahtjev.

⁹ U skladu s Politikom, u slučaju kada Mehanizam za pritužbe posreduje u postupku kolaborativnog rješavanja spora zasnovanom na saradnji između strana, rokovi za obradu pritužbe mogu se produžiti uz konsultacije s podnosiocem pritužbe, radi omogućavanja sveobuhvatnog uključivanja strana i upravljanja legitimnim očekivanjima (vidjeti § 4.4.4 Procedura).